

**UCHWAŁA NR XXX/189/2021
RADY POWIATU KARKONOSKIEGO**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania
i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych
przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2026”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021 - 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Karkonoskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Eugeniusz Kleśta

Załącznik
do Uchwały XXX/189/2021
Rady Powiatu Karkonoskiego
z dnia 25 marca 2021 r.

Powiatowy Program Profilaktyczny
w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych
metod wychowawczych
w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych
przemocą w rodzinie
na lata 2021 – 2026

Jelenia Góra, 2021

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1 CELE PROGRAMU	5
2 ADRESACI PROGRAMU	6
3 REALIZATORZY PROGRAMU.....	6
4 CZAS REALIZACJI I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	7
5 OCZEKIWANE REZULTATY PROGRAMU	7
6 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	7
PODSUMOWANIE	8

WPROWADZENIE

Środowisko rodzinne w rozwoju dzieci odgrywa bardzo ważną rolę. To w nim dziecko uczy się wzorców zachowań i więzi, które stanowią podstawę relacji interpersonalnych w dorosłym życiu. Pozytywne doświadczenia, w środowisku rodzinnym, przełożą się na lepsze relacje z innymi ludźmi. Rodzice dziecka stanowią dla dziecka pewien wzorzec do naśladowania. Na umiejętności wychowawcze, a tym samym na metody postępowania z dzieckiem wpływ mogą mieć warunki w jakich dorastali rodzice, z jakich środowisk i rodzin pochodzili, jakich nabrali cech i zachowań. Sposób wychowywania zależy też od wieku, płci, temperamentu a także możliwości rozwojowych dziecka. Na funkcjonowanie rodziny wpływają także czynniki sytuacyjne, związane z sytuacją rodziny, ich zasobami materialnymi i źródła stresu. Negatywne zjawiska społeczne, tj. bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, nie gwarantują dzieciom odpowiednich warunków do właściwego rozwoju. Wszystko to może powodować frustracje u rodziców, czego bezpośrednim skutkiem mogą być nieprawidłowe postawy i metody wychowawcze, a w efekcie stosowanie przemocy w rodzinie. Dlatego też niezbędne jest wspieranie rodziny w pełnieniu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez działania profilaktyczne.

Rodziny, które żyją w trudnych warunkach socjalnych i ekonomicznych należy wspierać, zwłaszcza rodziców w działaniach na rzecz właściwego zabezpieczenia potrzeb dzieci, tak aby zapewnić w możliwie maksymalnym zakresie odpowiednie warunki życia i rozwoju dziecka. Tym bardziej, że rola rodzinnego środowiska wychowawczego trwa od urodzenia dziecka do osiągnięcia przez nie samodzielności. Sposób w jaki rodzina pełni swą funkcję wychowawczą oraz skuteczność tych oddziaływań na dziecko zależą w znacznej mierze od postaw ojca i matki wobec dziecka. To właśnie w rodzinie odbywa się proces kształtowania pojęć moralnych dziecka, jego etycznej i społecznej wrażliwości. Nieprawidłowe postawy rodzicielskie mogą powodować u dziecka brak zaufania do siebie i innych, poczucie osamotnienia i zagubienia. Silna, prawidłowa więź emocjonalna z rodzicami jest podstawowym czynnikiem chroniącym dziecko przed zachowaniami ryzykownymi, takimi jak zażywanie środków psychoaktywnych czy agresja. Zaburzenia więzi emocjonalnej w rodzinie, nieprawidłowości w procesie wychowania i socjalizacji, wywołują, podtrzymują i utrwalają zachowania destrukcyjne. Rodzina powinna stanowić środowisko zapewniające dziecku poczucie bezpieczeństwa, godności i szacunku. Jednym z najczęściej występujących czynników zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny jest przemoc.

Istotną dziedziną jest ochrona praw człowieka. Jej podstawę prawną tworzą normy prawa międzynarodowego i krajowego. W prawie polskim zawarta jest ona w Konstytucji i szeregu aktów prawnych, regulujących różne dziedziny życia, na przykład edukację, opiekę i zdrowie, a także w ustawach kodeksowych, takich jak kodeks karny, kodeks cywilny, pracy, rodzinny i opiekuńczy. Ochrona międzynarodowa opiera się na dokumentach prawnych, które z uwagi na obszar obowiązywania dzieli się na powszechne, uchwalane przez Organizację Narodów Zjednoczonych (Pakty Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka) i regionalne (np. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności).

Niniejszy Program pozostaje w ścisłej spójności z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026.

1. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Propagowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń występujących w rodzinie

- ❖ Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców powiatu karkonoskiego w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- ❖ Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat przemocy.

2. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym z problemami opiekuńczo -wychowawczymi i zagrożonych przemocą w rodzinie

- ❖ Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, w tym prawnego, psychologicznego i pedagogicznego,
- ❖ Prowadzenie grupowych lub indywidualnych konsultacji, warsztatów, spotkań dla rodziców,
- ❖ Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądem, Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, Szkołami.

3. Podniesienie kompetencji i profesjonalizmu osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

- ❖ Organizowanie spotkań i szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy domowej (m.in. pedagodzy, wychowawcy, pracownicy socjalni),
- ❖ Współpraca i wymiana doświadczeń pomiędzy pracownikami różnych służb, instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, aktualizowanie bazy danych o instytucjach pomocowych itp.).

2. ADRESACI PROGRAMU

Program Profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Karkonoskim na lata 2021-2026 skierowany jest do mieszkańców Powiatu Karkonoskiego - adresatów programu, w szczególności do:

- ❖ rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- ❖ rodzin doświadczających przemocy, w tym ofiar przemocy domowej, a zwłaszcza dzieci,
- ❖ sprawców przemocy domowej oraz świadków przemocy w rodzinie,
- ❖ rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- ❖ rodzin niewydolnych wychowawczo, niezaradnych życiowo,
- ❖ dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym,
- ❖ przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

3. REALIZATORZY PROGRAMU

- ❖ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze,
- ❖ Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące w powiecie karkonoskim,
- ❖ Zespoły Interdyscyplinarne z Gmin Powiatu,
- ❖ Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze,
- ❖ Kuratorzy Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze,
- ❖ Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kowarach,
- ❖ Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szklarskiej Porębie,
- ❖ Szkoły i inne placówki oświatowe,
- ❖ Wydział Oświaty i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze,
- ❖ Organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny,

Program jest dokumentem, w którym określono działania o charakterze długofalowym. Ich realizacja wymaga współpracy i współdziałania przedstawicieli lokalnych samorządów, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

4. CZAS REALIZACJI I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Przyjęto, że Program będzie realizowany w latach 2021 – 2026, ponieważ jest on spójny z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026.

Program będzie finansowany ze środków własnych realizatorów oraz – w miarę możliwości – z pozabudżetowych środków pozyskiwanych z różnych źródeł krajowych.

5. OCZEKIWANE REZULTATY PROGRAMU

- ❖ Zwiększenie świadomości i zmiana postaw społecznych wobec różnych form przemocy w stosunku do dzieci.
- ❖ Wzrost wiedzy i umiejętności wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą.
- ❖ Podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony służb i organizacji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- ❖ Wzrost umiejętności diagnozowania przemocy w rodzinie i podejmowania skutecznych działań przez przedstawicieli różnych instytucji.

6. MONITORING i EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring z przebiegu realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o pozyskiwanie informacji od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, a następnie uwzględnione w sprawozdaniach z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze będą przedstawiane Zarządowi i Radzie Powiatu Karkonoskiego .

Program pozostaje w ścisłej spójności z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026, stąd będzie wspólnie z nim monitorowany.

Program jest dokumentem otwartym i elastycznym, może podlegać okresowym weryfikacjom i modyfikacjom, wynikającym z potrzeb.

PODSUMOWANIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze odpowiada między innymi za koordynację i efektywne działania wszelkich instytucji zajmujących się wsparciem rodziny oraz działających na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej na terenie Powiatu Karkonoskiego „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2021-2026” zakłada tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla dzieci, rodzin, a przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie. Głównym celem Programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w powiecie karkonoskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach z tzw. grupy ryzyka. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy ofiarom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Aby osiągnąć zamierzone cele szczegółowe, konieczna będzie współpraca różnych instytucji, placówek i organizacji, które swoimi działaniami wspierają osoby i rodziny zagrożone przemocą lub doświadczające przemocy domowej. Zakładając, że realizacja niniejszego Programu będzie stanowiła wspólny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie i będzie przebiegać wielopoziomowo we wszystkich instytucjach i organizacjach uprawnionych do podejmowania przedsięwzięć ograniczających skalę zjawiska przemocy domowej, należy oczekiwać, że efektem działania Programu będzie: usprawnienie systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenie zjawiska przemocy i towarzyszących temu problemowi innych zjawisk patologicznych oraz poprawa sposobu funkcjonowania rodzin. W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy brać pod uwagę przedsięwzięcia realizowane przez inne podmioty i instytucje. Tak rozumiany Program stanowi pełne i kompleksowe ujęcie systemu wsparcia i pomocy dla rodzin, a zwłaszcza ofiar przemocy

Niniejszy Program pozostaje w ścisłym związku z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026. Oczekuje się, że realizacja Programu promującego wychowanie bez przemocy będzie szansą na lepsze dzieciństwo, wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i kondycję całej rodziny.

UZASADNIENIE

Jak wynika z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Przedłożony Radzie Powiatu Karkonoskiego program zawiera określenie celów i zadań w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w powiecie karkonoskim. Przy opracowaniu niniejszego programu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze wystąpiło w ramach konsultacji do: Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie powiatu karkonoskiego, Zespołów Interdyscyplinarnych w gminach, jednostek oświatowych z terenu powiatu karkonoskiego oraz Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze. Program obejmuje realizację zadań w latach 2021-2026.